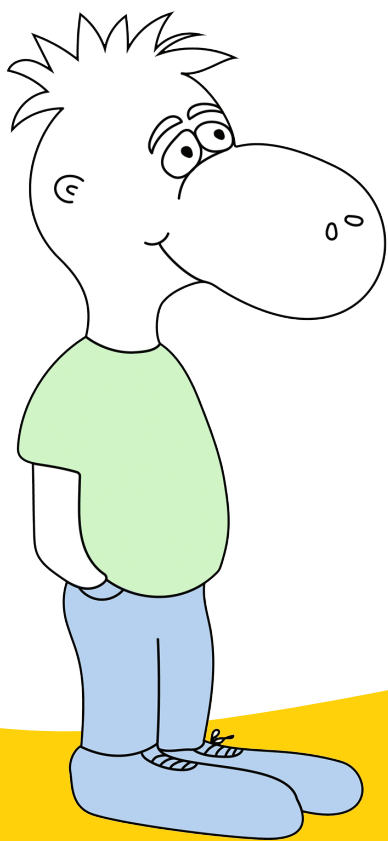

2024. GADA ATSKAITES ZIŅOJUMS

DŽIMBA.
Ķardedze

DŽIMBAS DROŠĪBAS SOĻU PROGRAMMAS ABONĒŠANA PAŠVALDĪBĀS

Pagājušajā gadā dažādi skaļi skandāli, kas saistīti ar bērnu seksualitāti, seksuālo izglītošanu un seksuālo izmantošanu, bija teju vai ikdienas plašsaziņas līdzekļos un sociālajos tīklos. Tāpēc jo īpaši svarīgi, lai pieaugušie, kas ikdienā ir līdzās pirmsskolas un sākumskolas bērniem, spētu sniegt korektu, vecumam atbilstošu informāciju, lai bērnus pasargātu, nevis traumētu.

Gan 2024. gada konferencē – Džimbas Lielajā Randiņā, gan Džimbas aģentu prasmju atjaunošanas treniņos ar prieku vērojām, kā programmas īstenotāji veidojas par vienotu, savstarpēji atbalstošu kopienu. Tas ir gan resurss, gan atbalsta sistēma ikdienas izaicinājumos. Arī iestāžu vadītāju iesaiste rada drošības sajūtu Džimbas aģentos, ka programma bērnu drošībai ir visas komandas kopīga atbildība.

Redzam, ka vecāku ieinteresētība drošu un cieņpilnu attiecību veidošanā ar bērnu ir vairojusies, tāpēc atjaunotā programmas mājas lapa www.dzimba.lv noteikti būs labs resurss tieši vecāku stiprināšanā.

Centra Dardedze komanda turpina aktīvi strādāt, lai programmu arvien pilnveidotu, bagātinot izmantojamo resursu klāstu, un sniegtot uzraudzību un atbalstu jums – programmas īstenotājiem. Šajā gadā uzsāksim arī milzīgu darbu pie programmas ārēja starptautiskā izvērtējuma – tas noteikti rosinās arvien jaunas idejas un veidus, kā veicināt bērnu drošību attiecībās, īstenojot Džimbas drošības programmu ne tikai Latvijā, bet arī citās valstīs.

Pieaugošais iestāžu, kas īsteno programmu, skaits stiprina mūsu pārliecību, ka ceļā uz Centra Dardedze vīziju – drošu bērniņu ikvienam bērnam – mums līdzās ir atbildīgi un drosmīgi līdzgaitnieki, kuriem patiesi rūp bērni un viņu vislabākās intereses.

Paldies par jūsu uzticēšanos un sirsnīgo atdevi bērnu labā - kopā mums izdosies viņus pasargāt!

Centra Dardedze komandas vārdā,

Agnese Sladzevska
valdes locekle

2024. GADS SKAITĻOS

11316 bērni piedalījās *Džimbas* drošības soļu nodarbībās, starp tiem 338 bērni ar speciālām vajadzībām. Nodarbības īstenoja 380 *Džimbas* aģenti 353 izglītības iestādēs visā Latvijā.

Centrā Dardedze *Ciemos pie Džimbas*

klātienē un tiešsaistes nodarbībās piedalījās **3420 bērni**.

Džimbas vasaras skoliņas apmeklēja **72 bērni**.

Džimbas viesskola šogad ciemojās Krāslavas, Preiļu, Smiltenes un Dobeles novados, kur *Džimbas* nodarbības apmeklēja **1131 bērns**.

“Paldies, jūs strādājat lieliski, esmu ļoti apmierināta ar materiāliem, ko esat izveidojuši. Lai degsme un iedvesma Jaunajā 2025. gadā iesāktu turpināt un ģenerēt jaunas idejas un piedāvājumus izglītības iestādēm, jo šis ir ļoti vērtīgs darbs, ko darām. Mūsu bērni ir mūsu nākotne!”
(*Džimbas* drošības programmas aģents)

DŽIMBAS DROŠĪBAS SOĻU PROGRAMMAS BĒRNU SKAITS 2024

Kartē norādīts, cik bērni katrā novadā apguvuši *Džimbas* drošības soļu programmu.

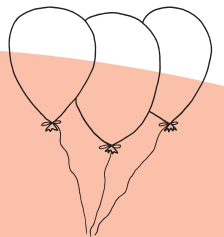
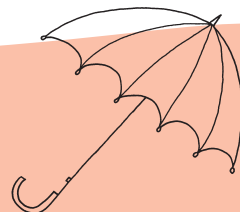
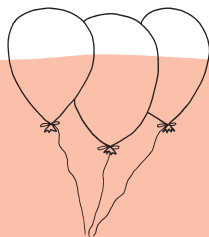
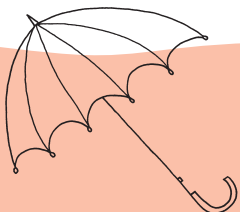
Vidēji viens aģents nodarbību ciklu novada 29 bērniem.

DŽIMBAS DROŠĪBAS SOĻU PROGRAMMA

Ar katru gadu pieaug to valstspilsētu un novadu pašvaldību izglītības pārvalžu skaits, kuras kā prioritāti izvirza bērnu izglītošanu par drošību attiecībās un pēc iespējas iesaistās, lai nodrošinātu Džimbas drošības soļu programmu iestādēs.

2024. gadā programmu īstenoja **353 izglītības iestādes**

ABONENTI NOVADOS

2024. GADA NOTIKUMI UN ATBALSTA PASĀKUMI DŽIMBAS DROŠĪBAS PROGRAMMĀ

Būt par Džimbas drošības programmas abonentu nozīmē saņemt visaptverošu ikgadēju atbalstu – sākot no praktiskiem materiāliem nodarbībām līdz individuālām konsultācijām un atbalstam. 2024. gadā organizējam vairākus prasmju atjaunošanas treniņus tiem aģentiem, kuri Džimbas drošības programmu īsteno jau ilgāku laiku.

Tāpat aicinājam Džimbas aģentus, iestāžu vadītājus un izglītības pārvaldes pārstāvjus piedalīties konferencē, organizējam semināru ar aģentiem un piedāvājam iespēju noskatīties viņu izvēlētās videolekcijas.

Turpinājam arī jauno aģentu sagatavošanu un sniedzām konsultācijas sarežģītos jautājumos. Tieši jaunu aģentu sagatavošana un mūsu izveidotie materiāli nodarbībām aģentu un iestāžu vadītāju ieskatā bijis visvērtīgākais, ko aizvadītajā gadā Centrs Dardedze piedāvājis.

Arī prasmju atjaunošanas treniņi un videolekcijas pelna lielu atsaucību, jo tie sniedz jaunas zināšanas un uzlabo aģentu prasmes. Kā īpaši vērtīgu notikumu vairāki vadītāji izcēla arī “Lielo Randiņu”, redzot to kā lielisku vietu un telpu viedokļu apmaiņai un iespēju dalīties pieredzē ar kolēģiem no visas Latvijas.

Esam atjaunojuši Džimbas mājaslapas dizainu un turpinām uzlabot tās saturu.

Kopumā mūsu abonenti atzīst, ka visas piedāvātās iespējas, pasākumi un aktivitātes ir ļoti nozīmīgas un palīdz veiksmīgāk īstenot Džimbas drošības programmu bērniem.

*“Ar katru gadu mana pārlicība par šīs programmas apguves nepieciešamību tikai aug. Paldies, ka reiz to gadu gaitā!”
(pirmsskolas izglītības iestādes vadītāja)*

2024. GADA ATBALSTA PASĀKUMI UN NOTIKUMI:

DŽIMBAS DROŠĪBAS PROGRAMMAS AĢENTU MĀCĪBAS

Lai nodrošinātu programmas ilgtspēju, abonēšana paredz, ka katrai izglītības iestādei ir iespēja sagatavot jaunu aģentu, ja iepriekšējais kādu iemeslu dēļ ir pārtraucis darbu.

2024. gads ieies vēsturē ar rekordlielu mācību skaitu – **7** jaunu aģentu mācību grupas! Kopā sagatavoti **106** Džimbasa aģenti. Daļa aģentu darbu uzsāk iestādēs, kurās Džimbasa programma nekad nav bijusi.

2024. gada janvāra aģentu mācību grupa

2024. gada februāra aģentu mācību grupa

2024. gada marta aģentu mācību grupa

2024. gada aprīļa aģentu mācību grupa

2024. gada maija 1. aģentu mācību grupa

2024. gada maija 2. aģentu mācību grupa

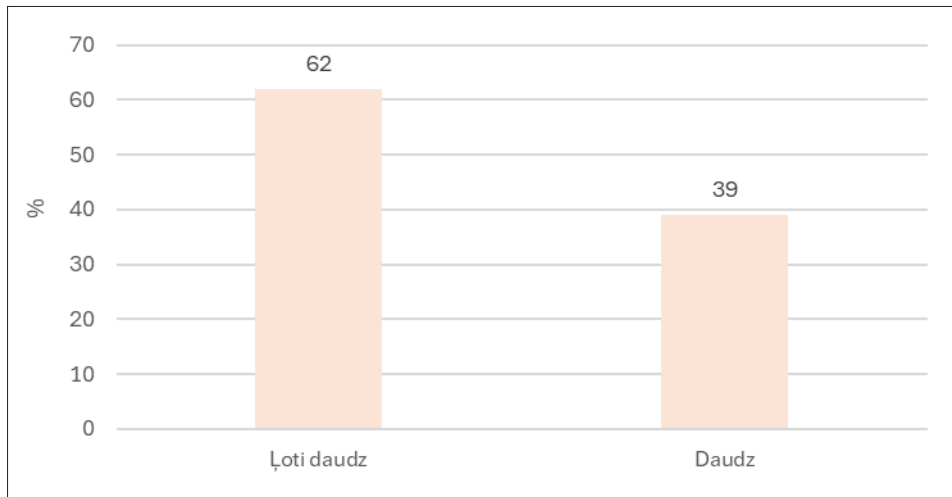

2024. gada septembra aģentu mācību grupa

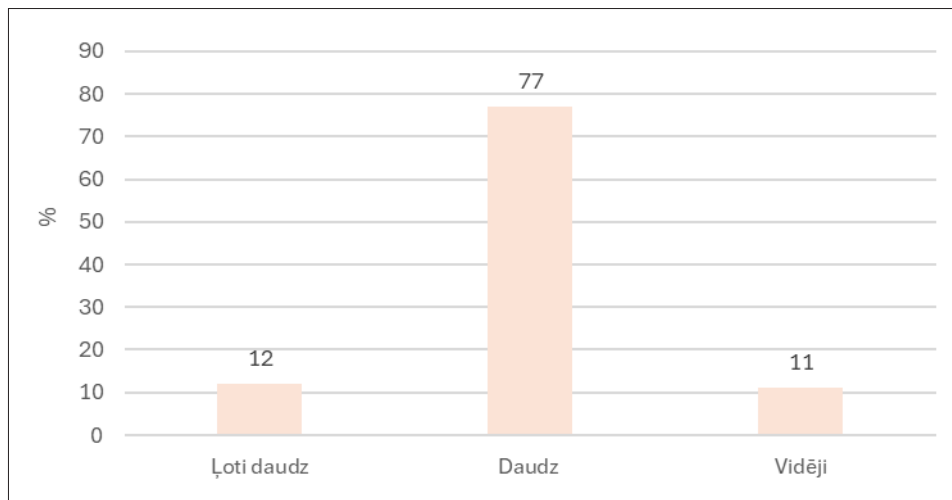
*“Uzskatu, ka šo programmu būtu jāapgūst visiem pirmsskolas un sākumskolas pedagogiem kā obligāto kursu, lai varētu stādīt kā pamatskolotājs vai audzinātājs.”
(Džimbas aģente pēc mācībām)*

Džimbas aģentu mācības, palīdzot veidot lielāku izpratni, vispirms stiprina tieši pieaugušos un dod tiem gan prasmes, gan lielāku pārliecību ikdienā mācīt bērniem tās iemaņas, kas ilgtermiņā bērnus var pasargāt no jebkādas, īpaši seksuālas izmantošanas piedzīvošanas.

CIK DAUDZ DŽIMBAS DROŠĪBAS PROGRAMMA IR PAPILDINĀJUSI JŪSU ZINĀŠANAS PAR DROŠĪBU ATTIECĪBĀS?

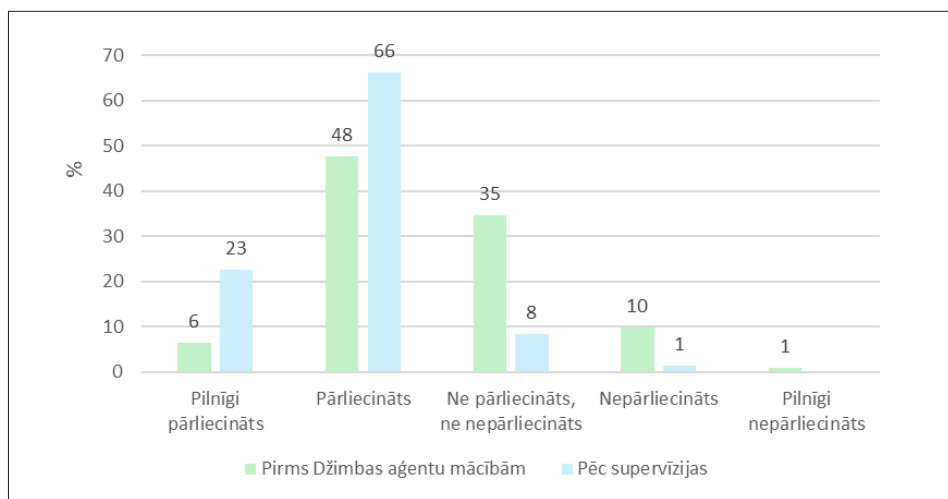

CIK DAUDZ IR MAINĪJUŠĀS BĒRNU ZINĀŠANAS PAR DROŠĪBU ATTIECĪBĀS?

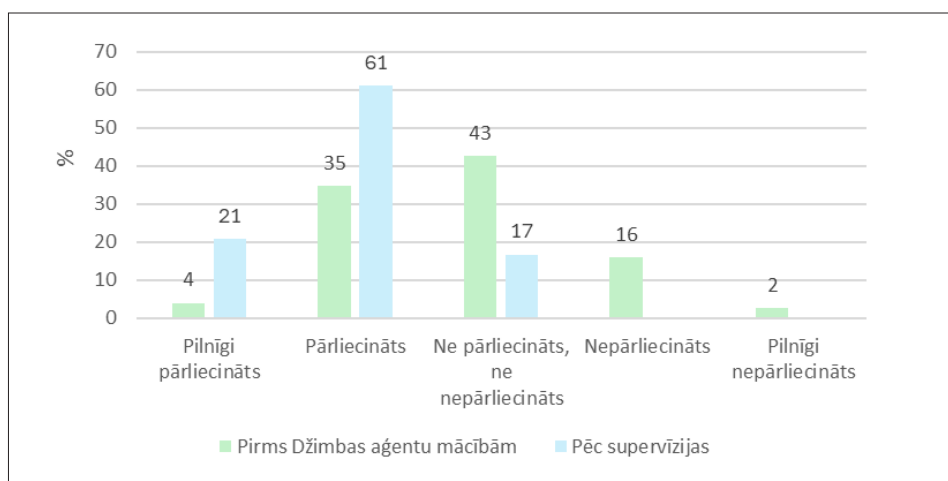

Pilnvērtīgai programmas īstenošanai svarīga ir arī savas iestādes kolēģu izglītošana un bērnu vecāku informēšana, kas ne vienmēr padodas bez aizķeršanās. Tāpēc jo īpaši būtiska ir Džimbass aģenta kompetence un iekšējā pārliecība par programmas nozīmīgumu. Aptauja rāda, ka mūsu mācības palīdz sarunāties par bērnu drošību attiecībās arī ar kolēģiem un vecākiem.

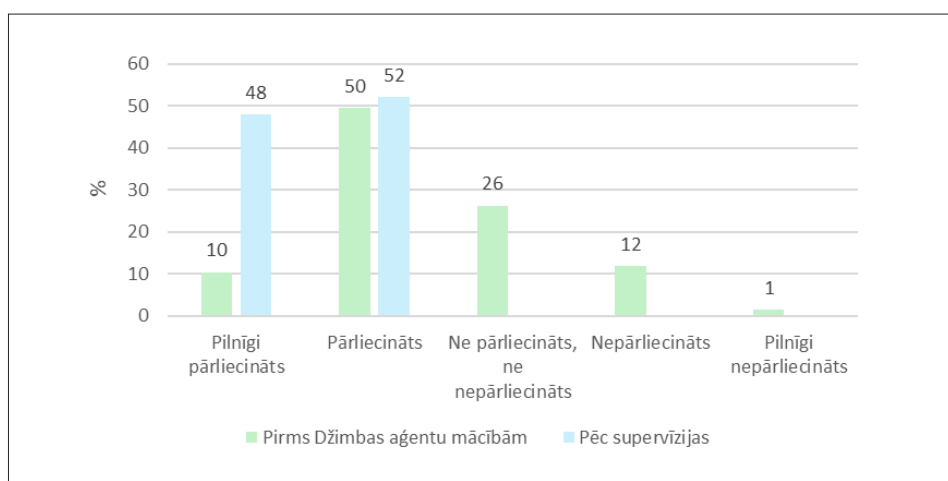
RUNĀT AR KOLĒGIEM PAR BĒRNU DROŠĪBU ATTIECĪBĀS

RUNĀT AR VECĀKIEM PAR BĒRNU DROŠĪBU ATTIECĪBĀS

TURPINĀT IZGLĪTOT BĒRNUS PAR DROŠĪBU ATTIECĪBĀS

DŽIMBAS DROŠĪBAS PROGRAMMAS KONFERENCE

Džimbas drošības programmas konferencē "LIELAIS RANDIŅŠ" piedalījās vēl nebijis aģentu skaits – 186 aģenti, 53 vadītāji un 9 pārstāvji no izglītības pārvaldēm.

Kopumā konferences saturs tika novērtēts ar 4,7 punktiem no 5 maksimālajiem, savukārt konferences organizatoriskā puse saņēma 4,8 punktu novērtējumu no 5.

Konference vienmēr ir gaidīts, aizraujošs un īpašs notikums gan mums, organizētājiem, gan ikvienam, kurš atnāk uz LIELO RANDIŅU – priekpilna, jēgpilna un kopības sajūtas pilna tikšanās!

Džimbas aģenti katrs ar savu mazo palīgu Džimbu, iestāžu vadītāji un izglītības pārvalžu pārstāvji konferencē "Lielais randiņš" 2024. gada 3. jūnijā.

DALĪBNIEKU ATZIŅAS PĒC KONFERENCES :

"Nostiprināju pārliecību par šīs programmas nepieciešamību pirmsskolas izglītības iestādēs! Lieliska pieredze aģentiem satīties un dalīties pieredzē tīklošanās brīžos."

"Džimbas nodarbību tēmas cieši sasaucas ar tēmām no izglītības standarta – šis man noderēs kā arguments kolēģiem, ja kādam vēl ir jautājumi."

"Apziņos, ka esmu daļa no "Dardedzes" komandas un kopā veicam svarīgu darbu, kas veido mūsu bērnu nākotni nevardarbīgāku un drošāku."

PRASMJU ATJAUNOŠANAS TREIŅI

Šogad, pirmo reizi kopš Džimbas drošības soļu programmas izveidošanas, rīkojām prasmju atjaunošanas treniņus Džimbas aģentiem, kuri programmu apguvuši pirms 3 un vairāk gadiem. Pavisam notika 11 treniņi dažādās Latvijas vietās – Rīgā, Jelgavā, Kuldīgā, Tukumā, Ogrē un Valmierā. Tajos kopā piedalījās 197 aģenti.

Par prasmju atjaunošanas treniņa lielāko vērtību aģenti atzina pieredzes apmaiņu, jaunu ideju iegūšanu un zināšanu atsvaidzināšanu. Treniņš palīdzēja pārliecināties par savu darbu un metodēm, deva iedrošinājumu un jaunas perspektīvas, īpaši darbā ar bērniem un vecākiem. Dalībnieki atzīmēja arī to, ka šāda veida pasākumi ir ļoti noderīgi, jo tie veicina kopības sajūtu un stiprina tik vajadzīgo pārliecību par veicamo darbu.

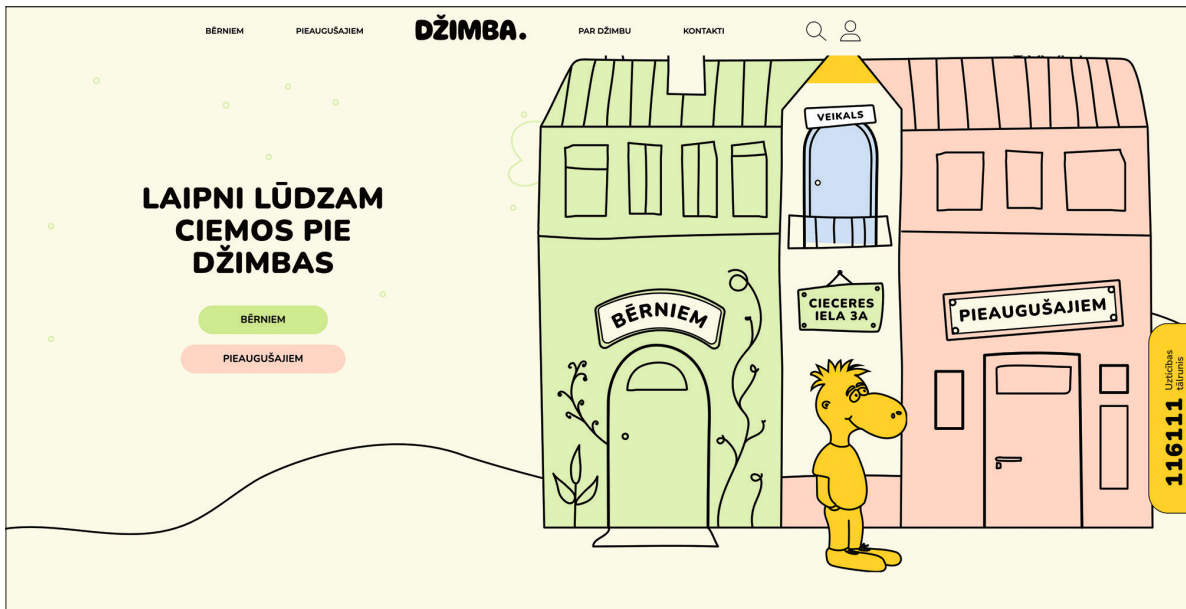
“Prasmju atjaunošanas treniņš nenoliedzami ir nepieciešams gan zināšanu atsvaidzināšanai, gan noteikti kādas jaunas informācijas/pieredzes gūšanai gan no trenerēm, gan citiem Džimbas aģentiem. Un, pilnīgi noteikti, kopābūšanas, atkal satikšanās prieks, kā arī pārliecības stiprināšana: mēs darām svētīgu darbu, mēs katrs varam ietekmēt bērnu drošību.”
(Džimbas aģents)

VIDEOLEKCIJA UN SEMINĀRS

Šajā gadā izglītības iestādēm bija iespēja bez papildu maksas noskatīties kādu no Centra Dardedze speciālistu videolekcijām. Ar lielu izrāvienu vispopulārākā izvēle bija videolekcija “Bērns mani neklausā” (96 izvēles), otra populārākā - “Bērnu un jauniešu seksuālās uzvedības luksofors – kam pievērst uzmanību un ko mācīt?” (22 izvēles) un trešā pieprasītākā - “Interneta riski bērnu ikdienā. Ko es par to zinu?” (18 izvēles).

Bieži no aģentiem un iestāžu vadītājiem dzirdam jautājumus par to, ko darīt situācijās, kad iestādē konstatēta vardarbība. Tāpēc, lai palīdzētu pedagogiem un citiem izglītības iestāžu pārstāvjiem saprast, kā rīkoties un piedāvātu iespējamus rīcības algoritmus, ikgadējā Džimbas aģentu seminārā aicinājām Centra Dardedze valdes locekli Lailu Balodi dalīties informācijā par ziņošanas kārtību.

2024. gadā Džimba piedzīvoja būtiskas izmaiņas savā vizuālajā identitātē. Džimba Drošulis ir atsvaidzinājis savu ārieni un arī interneta lapu. Pamazām vizuālas pārmaiņas piedzīvo arī programmas materiāli. Savukārt, saturs lapā vēl nav pilnīgs un ar laiku tas tiks papildināts, lai prieks par to būtu ne tikai lapas ikdienas lietotājiem, bet arī jauniem interesentiem. Pricējamies, ka aģenti jauno lapu novērtē atzinīgi, tā ir pārskatāmāka, viegli lietojama un, kādas aģentes vārdiem sakot - "ļoti estētiski un skaisti noformēta".

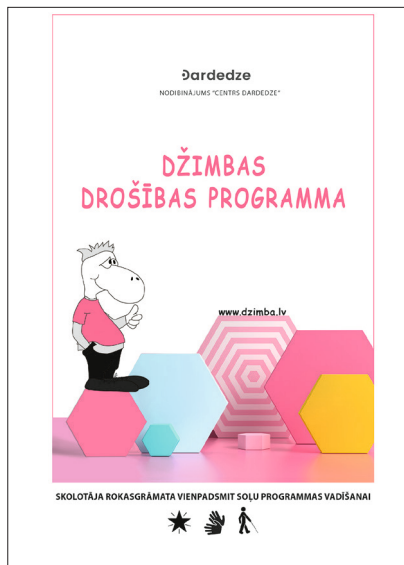
Džimbas aģentu slēgtā sadaļa, kurā pieejami visi 11 nodarbību materiāli, pēdējās aktualitātes, ko var aplūkot, spiežot uz zaļās pogas "Džimbas aģentu jaunumi", kā arī aktuālā karte ar iestādēm, kurās dzīvo Džimba.

CITI DŽIMBAS DROŠĪBAS PROGRAMMAS ATBALSTA RESURSI:

PROGRAMMA PIELĀGOTA BĒRNIEM AR SPECIĀLĀM VAJADZĪBĀM

Sadarbībā ar Baltijas Bērnu fondu un ekspertiem no speciālajām izglītības iestādēm Džimbas drošības soļu programma tika pielāgota un pilotēta darbam ar bērniem, kuriem ir dzirdes, redzes un garīgās/intelektuālās attīstības traucējumi. Aģenti, kuri strādā ar šiem bērniem, saņēmuši jaunus materiālus.

BĒRNU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS MĀCĪBAS

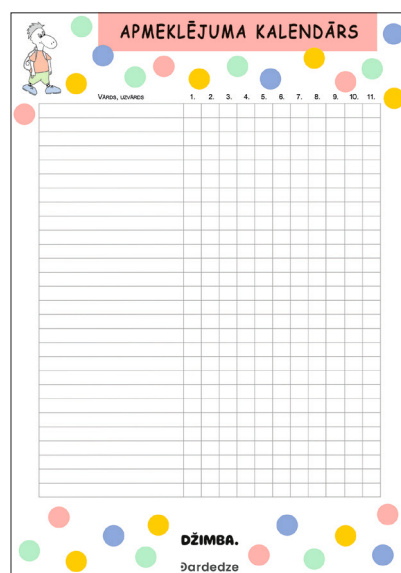
Bērnu tiesību aizsardzības mācībās piedalījās un apliecību par 8 mācību stundām saņēma 38 aģenti.

KONSULTĀCIJAS

Visa gada garumā iestādes varēja gūt atbalstu un padomu programmas īstenošanai, kā arī pieteikt konsultācijas. Par grūtiem gadījumiem iestādē šogad Dardedzē konsultējās 12 izglītības iestādes.

MATERIĀLI

Gada laikā aģenti izmantoja iespēju saņemt nodarbībām nepieciešamos materiālus – noteikumu plakātus, kalendārus un grāmatzīmes. Tos var saņemt klātienē Centrā Dardedze vai konferences laikā. Džimbas noteikumu plakāts un kalendārs ieguvis jaunu izskatu.

Lai palīdzētu aģentiem informēt vecākus par programmu, esam izveidojuši vecāku sapulces prezentāciju.

VECĀKI PĒC BĒRNAS DALĪBAS DŽIMBAS DROŠĪBAS SOĻU PROGRAMMĀ:

“Paldies, ka esat atraduši perfektu veidu, kā izglītēt bērnus par ļoti aktuālām lietām.”

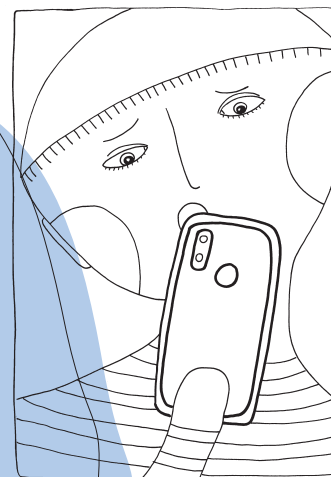
“Es gaidīju Džimbas nodarbības tik pat, cik mana meita, pēc tam bija interesanti pārrunāt nodarbībā dzirdēto. Ieteiktu šādas nodarbības iekļaut reizi gadā, arī skolā, lai atgādinātu un runātu vecumam atbilstošā veidā. Paldies, nodarbības bija patiesi vērtīgas!

Paldies, ka esat šāda organizācija, jo ļoti daudziem tas palīdz izprast dažādas riska situācijas.”

“Džimbas skolotājas saziņa var kalpot kā paraugs tam, kā skolai jāsažinās ar vecākiem. Jutos informēta, uzklusīta, droša par skolotājas kompetenci.”

“Paldies, ka izglītojat bērnus un arī vecākus. Daudzas no lietām, ko mācījās, mums pieaugušajiem liekas pašsaprotamas un mēs pat neiedomājamies par to pastāstīt bērniem. Bet pateicoties Džimbam, mēs visi esam iemācījušies ko jaunu!”

“Ļoti novērtēju šo programmu, jo it kā saprotamas lietas, kas jāstāsta bērnam, bet diemžēl tas netika mājas runāts, jo likās ka par agru, bet kad bērns pārnāca no bērnudārza un man sāka stāstīt, kas ir pieļaujams un kas ne un kura brīdī pateikt nē! Tad es sapratu, ka nav par agru runāt par visām šīm lietām. Milzīgs paldies!!!”

Pēc bērna dalības Džimbas drošības soļu programmā 2024. gadā 440 vecāki snieguši savu programmas vērtējumu:

- **56%** vecāku norāda, ka Džimbas drošības programma ir palīdzējusi daudz vairāk uzzināt par bērna drošību attiecībā ar citiem cilvēkiem.
- **33%** vecāku atbildējuši, ka uzzinājuši ko jaunu, ko iepriekš nav zinājuši.
- **8% (tikai)** vecāku atbildējuši, ka jūtas absolūti brīvi vai brīvi, runājot ar bērnu par drošību attiecībā (tajā skaitā ķermeni un ķermeņa robežām).
- **84%** vecāku ir pārliecināti, ka turpinās runāt ar bērniem par drošību attiecībā.
- **85%** vecāku vērtē programmu kā izcilu vai ļoti labu un **12%** – kā labu.
- **18%** vecāku atbildējuši, ka saistībā ar Džimbas drošības programmu runājuši mājās ar bērnu par drošību attiecībā ar cilvēkiem.

Visbiežāk vecāki pārrunā tēmas, kas saistītas ar palīdzības lūgšanu, atļaujas prasīšanu pieaugušajiem un cieņpilnu izturēšanos ar citiem bērniem. Šīs tēmas ir konkrētas un praktiskas, tāpēc tās ir vieglāk iekļaut ikdienas sarunās ar bērniem.

Vecāki retāk pārrunā tēmas, kas saistītas ar drošību tiešsaistē un attiecībā, piemēram, dalīšanās ar privātu informāciju tiešsaistē; kas ir drošība attiecībā un ka pieskārieni var būt labi, slikti un slepeni. Tas liecina par iespējamu nepietiekamu izpratni vai vēlmi runāt par šiem jautājumiem, jo tas var radīt neērtības sajūtu.

2025. GADA PLĀNS

DATUMI, KURUS IELIKT SAVOS 2025. GADA PLĀNOTĀJOS:

- Džimbas drošības programmas jauno aģentu mācības: 22.–25. aprīlis
- Bērnu tiesību aizsardzības mācības (8h) aģentiem, kuriem tas nepieciešams: 19.–20. marts, 15.–16. oktobris
- Džimbas aģentu un vadītāju konference: 4. jūnijs.
- Bērnu tiesību aizsardzības mācības (8h) aģentiem, kuriem tas nepieciešams: 19.–20. marts
- Vebinārs – pēc izvēles <https://centrsdardedze.lv/vebinari/> (aprīlis – decembris)
- Seminārs attālināti: 4. decembris

MATERIĀLU NODROŠINĀJUMS:

- Ikdienas nodarbībām nepieciešamos materiālus var saņemt darba dienās Centrā Dardedze, iepriekš piesakot savu ierašanos.

IESPĒJA SAŅEMT KONSULTĀCIJU VAI SUPERVĪZIJU SITUĀCIJĀS:

- ja radušās grūtības izskaidrot un pamatot vecākiem Džimbas drošības soļu programmas īstenošanas nepieciešamību darbā ar bērniem;
- ja ir aizdomas par bērnu tiesību pārkāpumu (fizisku, emocionālu, seksuālu vardarbību un /vai novārtā pamešanu) pret kādu no iestādes audzēkņiem no vecāku vai iestādes darbinieku, vai citu audzēkņu puses, un iestādei nav skaidra rīcības plāna šādā situācijā;
- ja iestāde vēlas saņemt konsultāciju par tajā jau esošu rīcības plānu vardarbības pret bērnu atpazīšanai, risināšanai un novēršanai;
- ja iestāde vēlas saņemt konsultāciju par tajā īstenotajām bērnu nevardarbīgas disciplinēšanas metodēm;
- ja ir jautājumi par programmas īstenošanas gaitu.

KONTAKTINFORMĀCIJA:

Zaiga Valdmane, Preventīvi izglītojošo programmu koordinators,
Centrs drošai bērnībai Dardedze
26300508, zaiga.valdmane@centrsdardedze.lv

Katru dienu, esot blakus bērniem un palīdzot tiem augt un pieredzēt pasauli, mēs, pieaugušie, esam atbildīgi par vidi, kurā tas notiek. Par cieņpilnu, labvēlīgu un atbalstošu vidi, kurā mazais cilvēks iepazīst drošas attiecības un iemācās tās veidot ar cilvēkiem sev apkārt.
Paldies, ka šajā drošas bērnības atbalsta ceļā esat kopā ar mums!

Ilze Znotiņa

Džimbas drošības programmas vadītāja

